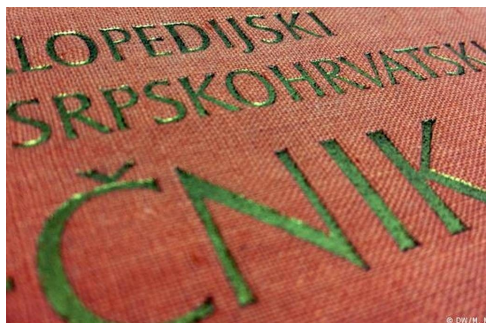


▣ Део други: заштита језика



У наредном делу овог текста бавићемо се питањима заштите књижевног српског језика од затирања, деградације, онеписмењавања, и обесмишљавања. У глобализованом свету чијим информатичким системом и популарном културом доминира англоамеричка цивилизација, низ проблема које ћемо овде разматрати представља глобалне изазове, са којима се суочавају и велики светски језици попут француског, немачког, или руског. Истовремено, постоје други, специфично регионални изазови, везани за распад јединственог „српскохрватског“ језичког простора и насилне стандардизације нових „језика“ на просторима бивших југословенских република, који такође наносе значајну штету српском народу и култури. Глобална претња представља тихи притисак да се сваки локални, матерњи језик обесмисли и маргинализује, будући да се језик вулгарно редукује до „средства комуникације“, а енглески језик „разумеју у целом свету“. Тако имамо родитеље који се широм света хвале како су њихова деца „прво проговорила енглески, па онда матерњи језик“, док технички неологизми и англоамерички жаргонизми, па чак и граматичке конструкције, захватају језике света као шумски пожар.



Истовремено, процеси деградације „српскохрватског“ језика нарочито су деструктивни по српски народ, који је једини заступљен на свим језичким поднебљима бивше Југославије, и стога једини користи све дијалекте бившег заједничког језика. „Језички национализми“ новопечених балканских нација стога не само да насилно откидају и одвајају од српског језика његове природне целине и вековне дијалекте, него подстичу

Пише: Никола Танасић
субота, 15 септембар 2018 21:13

даљу деградацију и разградњу српског језичког простора, укључујући ту и клаустрофобичну и искључиву стандардизацију књижевног српског, која из језичког тела елиминише друге српске дијалекте. Свим овим проблемима требало би се супротставити следећим мерама.

Мере глобалне заштите српског језика:

Иако глобални процеси контаминације српског језика енглеским, односно његовог каскања за модерним технологијама, представљају унеколико спороходнији процес од насилних fiat стандардизација регионалних „несрпских“ језика, ефекти ових процеса су моћнији, а мере за њихово потискивање општије, па стога почињемо са њима.

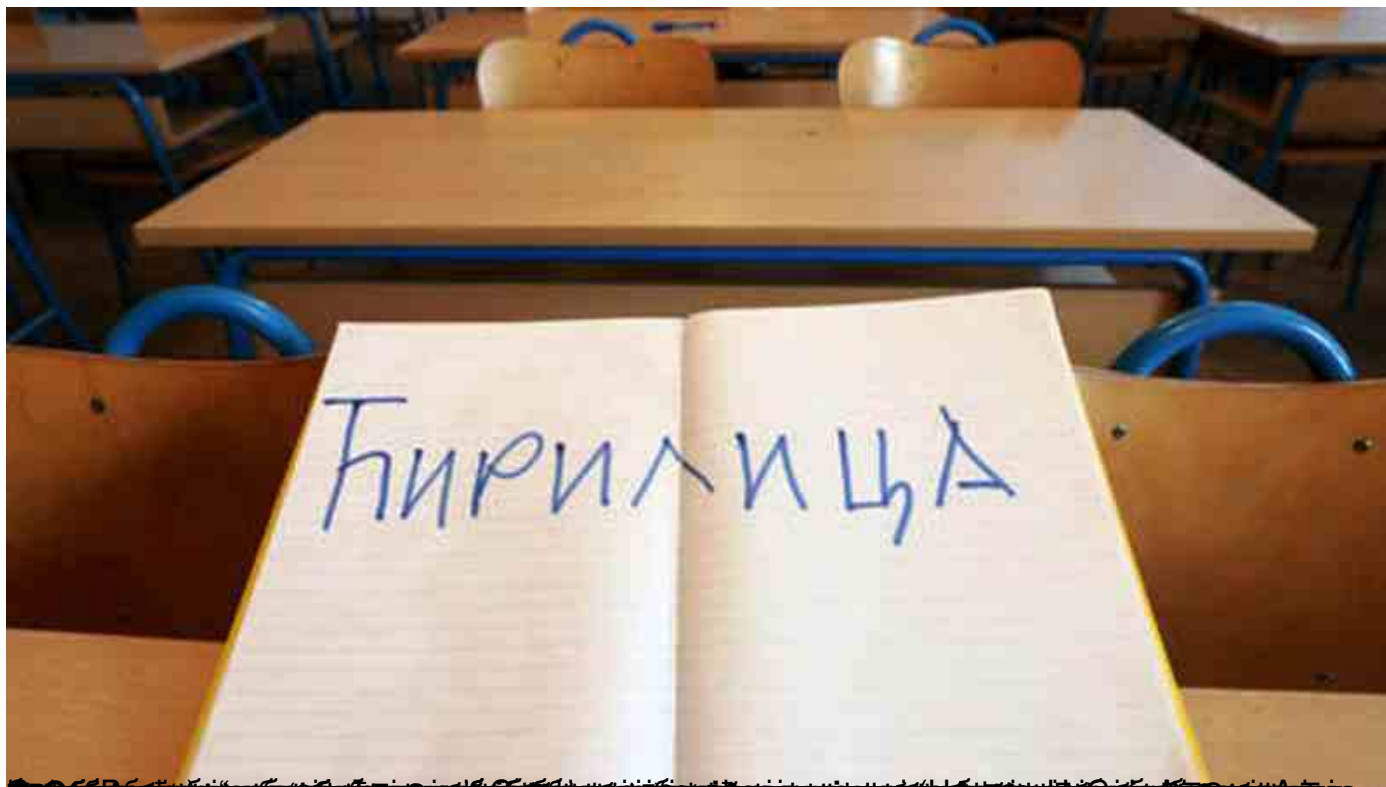
1. Обавезна настава српског језика у свим високошколским институцијама

Један од основних разлога галопирајуће неписмености међу високообразованим становништвом Србије јесте чињеница да, у складу са постојећим планом и програмом, изучавање српског језика престаје на крају средње школе или гимназије, а изучавање његовог правописа и граматике – на крају основне школе. То значи да на српским факултетима и научним институцијама држе наставу, пишу уџбенике, и објављују радове људи који су српски језик последњи пут изучавали пре уласка у пубертет, и то ван икаквог контекста, и без икаквих практичких вештина везаних за употребу језика у њиховој специфичној бранши, које укључују превођење, употребу терминологије, цитирање текста на страном језику, као, уосталом, и елементарни правопис.

Факултетски програм у Србији подразумева да на факултете ступају млади људи коју су у сваком погледу потпуно писмени, а то једноставно није случај. Штавише, сарадници у настави и асистенти на факултетима највећи део времена и труда у раду са студентима на њиховим семинарским радовима посвећују елементарним правилима граматике, правописа, и академске писмености. Ово ствара стручњаке који функционално не познају свој сопствени језик, нису у стању да стручну литературу и терминологију своје струке на њега преведу, нити су способни да се на сопственом језику прецизно и смислено изражавају.

Прилог расправи о законској заштити српског писма и језика (II)

Пише: Никола Танасић
субота, 15 септембар 2018 21:13



Прилог расправи о законској заштити српског писма и језика (II)

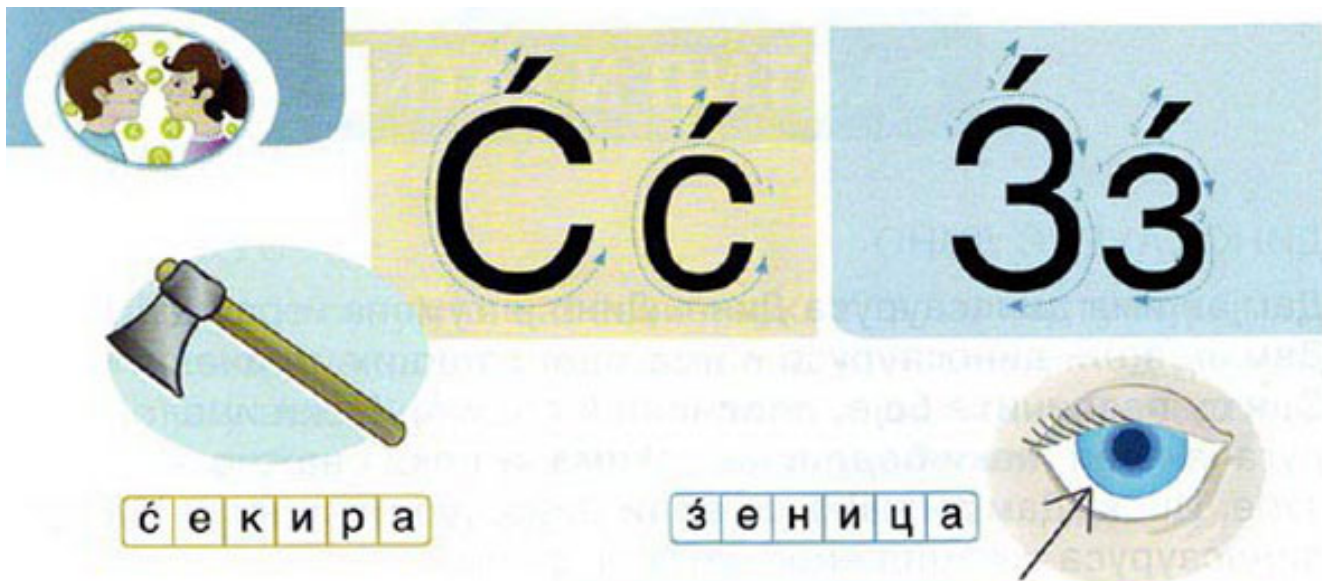
Пише: Никола Танасић

субота, 15 септембар 2018 21:13

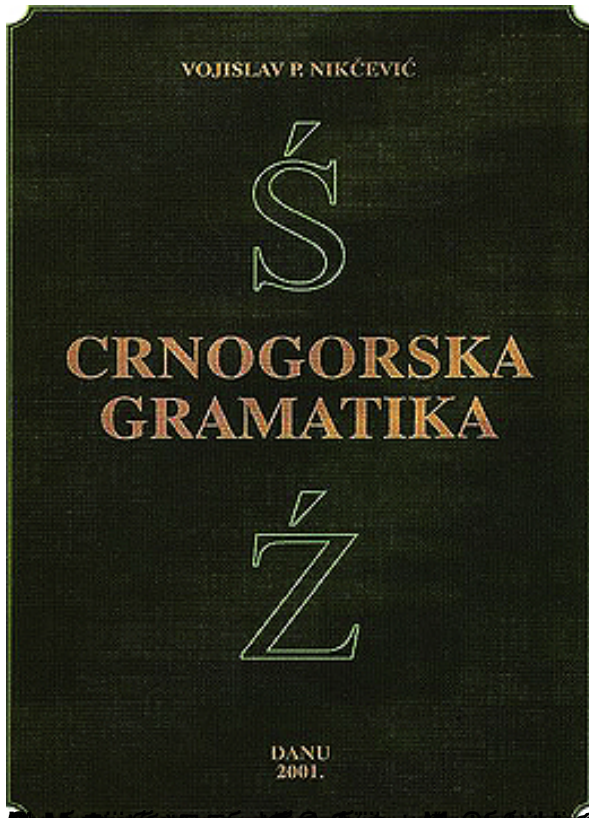


Прилог расправи о законској заштити српског писма и језика (II)

Пише: Никола Танасић
субота, 15 септембар 2018 21:13



Пише: Никола Танасић
субота, 15 септембар 2018 21:13



Прилог расправи о законској заштити српског писма и језика (II)

Пише: Никола Танасић

субота, 15 септембар 2018 21:13



[Никола Танасић: Прилог расправи о законској заштити српског писма и језика \(I\)](#)